

Prima instanță, Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău
Judecător: C. Ursachi
Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău
Judecători: I. Cimpoi, N. Simciuc, L. Bulgac

dosarul nr. 2r-890/16

DECIZIE

19 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

judecătorul

judecătorii:

Tatiana Vieru,

Oleg Sternioală și Valentina Clevadî

examinînd recursul declarat de către Fîșcot Alla,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Boico Andrei
împotriva Allei Fîșcot cu privire la încasarea datoriei și a dobînzii contractuale,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2016, prin care nu s-a
dat curs cererii de apel depuse de către Fîșcot Alla și a încheierii Curții de Apel Chișinău
din 19 mai 2016, prin care s-a respins cererea avocatului cu privire la amînarea
procesului și s-a restituit apelul declarat de Fîșcot Alla ca fiind neîntemeiat,

c o n s t a t ă :

La 03 februarie 2015, Boico Andrei a depus cerere de chemare în judecată către
Fîșcot Alla privind încasarea datoriei în mărime de 37000 lei, a dobînzii contractuale
în mărime de de 92500 lei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, în calitate de moștenitor testamentar al Tatianeii
Smirnova, decedată la 04.03.2013, a moștenit toată averea rămasă după decesul
acesteia. În baza recipiselor din 01.07.2010, 14.07.2010, 17.08.2010 și 29.08.2010,
Fîșcot Alla a împrumutat de la Smirnova Tatiana 10 mii lei, obligându-se să achitate
următoarele dobânzi lunare în mărime 50 lei, 250 lei, 500 lei, 500 lei, 7000 lei, 10000
lei și 10000 lei. Despre datoria nominalizată a cunoscut de la defuncta Smirnova
Tatiana, care i-a comunicat că pârâta nu i-a restituit suma împrumutată și nici dobânda
contractuală, astfel, că datoria totală constituie 129500 lei, dintre care 37 000 lei -
datoria, iar 92500 lei - dobânda contractuală.

La data de 13 decembrie 2014, a expediat în adresa pârâtei o somație, prin care a solicitat restituirii sumelor datorate, însă care nu a fost recepționată de ultima din motiv că nu se află la domiciliu.

Solicită încasarea datoriei în mărime de 37000 lei, a dobânzii contractuale în mărime de 92500 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 27 aprilie 2015, acțiunea a fost admisă. S-a încasat de la Fîșcot Alla în beneficiul lui Boico Andrei cu titlul de datorie suma de 37000 lei, cu titlul de dobândă contractuală suma de 92500 lei, taxa de stat în sumă de 3885 lei și cu titlul de cheltuieli de judecată pentru citarea publică 60 lei.

La 24 decembrie 2015, Fîșcot Alla a declarta apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 27 aprilie 2015, solicitînd repunerea în termenul de declarare a apelului, casarea hotărîrii primei instanțe și cu restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2016, cererea Allei Fîșcot a fost repusă termenul de declarare a apelului.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2016, nu s-a dat curs apelului declarat de Fîșcot Alla, comunicîndu-i-se acesteia despre necesitatea prezentării diferenței taxei de stat în sumă de 1913 lei 75 bani, stabilindu-i un termen până la data de 19 mai 2016, ora 10.30.

Reprezentantul apelantei Fîșcot Alla, avocatul Cujba Veaceslav, a depus prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău la data de 10 mai 2016, cerere, prin care a solicitat amânarea examinării cauzei în legătură cu faptul aflării la tratament balneo – sanatorial, însă dovada de plată a diferenței taxei de stat nu a fost prezentată.

Prin încheierea din 19 mai 2016, s-a respins cererea avocatului Cujba Veaceslav în interesele Allei Fîșcot cu privire la amînarea examinării cauzei și s-a restituit cererea de apel depusă de către Fîșcot Alla, din motiv că ultima nu a îndeplinit în termenul stabilit indicațiile instanței de apel, menționate în încheierea din 25 aprilie 2016.

Invocînd ilegalitatea încheierilor instanței de apel, la 28 iunie 2016, Fîșcot Alla a depus cerere de recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2016, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, precum și a încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2016, prin care s-a restituit cererea de apel și cu remiterea cauzei în instanța de apel în vederea examinării apelului.

În motivarea recursului, aceasta a indicat că, încheierile instanței de apel au fost adoptate cu aplicarea eronată a normelor de drept material și cu încălcarea normelor de drept procedural.

Totodată, mai invocă recurenta că, instanța de apel nu a constatat și elucidat pe

deplin circumstanțele care au importanță pentru justa soluționare a litigiului.

Conform prevederilor art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii Curții de Apel Chișinău 25 aprilie 2016, atacată cu recurs la 28 iunie 2016, a fost recepționată de către recurenta Fîșcot Alla la 10 mai 2016, fapt confirmat prin avizul de recepție a corespondenței (f.d.76).

În conformitate cu art. 111 al. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Prin urmare, în speță, termenul de declarare a recursului și-a început curgerea la 11 mai 2016, ziua imediat următoare datei comunicării încheierii contestate și a încetat la 25 mai 2016. Astfel, cererea de recurs depusă împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2016, de către Fîșcot Alla, contrar prevederilor art. 425 CPC, a fost declarată în afara termenului legal.

Or, potrivit art. 113 al. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Totodată, instanța de recurs reține că o astfel de soluție este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru 3 exercitarea recursului ar împiedica rămînerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărîrii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Cu trimitere la încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2016, contestată prin același recurs, la 28 iunie 2016, de către Fîșcot Alla, instanța de recurs reține că, la materialele cauzei nu sunt anexate acte confirmative ce ar certifica data recepționării încheierii instanței de apel sus-menționate. Prin urmare, completul Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, prin prisma art. 425 C.P.C., consideră recursul depus împotriva încheierii din 19 mai 2016, în termen.

La data de 30 septembrie 2016, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a expediat în adresa lui Andrei Boico, copia recursului depus de către Fîșcot Alla, cu comunicarea concomitentă a acestuia despre posibilitatea depunerii referinței.

Pînă la data examinării recursului depus de către Fîșcot Alla, intimatul nu a depus referința în vederea expunerii opiniei vis-à-vis argumentele înaintate.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierilor Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2016 și din 19 mai 2016, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din materialele cauzei, s-a constatat cu certitudine că, la 03 februarie 2015, Boico Andrei a depus cerere de chemare în judecată către Fîșcot Alla privind încasarea datoriei în mărime de 37000 lei, a dobânzii contractuale de 92500 lei și a cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu examinarea pricinii în fond, prin hotărîrea judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 27 aprilie 2015, acțiunea a fost admisă. S-a încasat de la Fîșcot Alla în beneficiul lui Boico Andrei, cu titlul de datorie suma de 37000 lei, cu titlul de dobândă contractuală, suma de 92500 lei, taxa de stat în sumă de 3885 lei și cu titlul de cheltuieli de judecată pentru citarea publică 60 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2016, cererea Allei Fîșcot a fost repusă în termenul de declarare a apelului iar prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2016, nu s-a dat curs apelului declarat de Fîșcot Alla și i s-a comunicat ultimei despre necesitatea prezentării diferenței taxei de stat în sumă de 1913 lei 75 bani, stabilindu-i un termen până la data de 19 mai 2016, ora 10.30.

Prin încheierea din 19 mai 2016, s-a respins cererea avocatului Veaceslav în interesele Allei Fîșcot cu privire la amînarea examinării cauzei și s-a restituit cererea de apel depusă de către Fîșcot Alla, din motiv că ultima nu a îndeplinit în termenul stabilit indicațiile instanței de apel menționate în încheierea din 25 aprilie 2016.

Judecând pricina în ordinea de recursului depus la 28 iunie 2016, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de apel a examinat pricina cu respectarea tuturor normelor de drept procedural.

La caz, instanța de recurs reține că, argumentele invocate de Fîșcot Alla, nu au un suport legal și nu constituie temei de casare a încheierilor contestate din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 368, alin.(1) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Iar în conformitate cu art. 369, alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

În conformitate cu art. 110 Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111, alin. (1), (2) și (3) Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, termenul acordat de instanță, în vederea înlăturării neajunsurilor constatate a fost unul rezonabil, or, la stabilirea acestuia instanța de apel a ținut cont de perioada de timp în care urma a fi livrată încheierea remisă în adresa Aliei Fîșcot, precum și de termenul în care este posibil de a îndeplini actul de procedură.

Totodată instanța de recurs, ia act și de faptul că, recurenta a cunoscut despre necesitatea achitării taxei de stat încă din 10 mai 2016, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei. (f.d.76). Prin urmare, se conchide că atât recurenta, cât și avocatul acesteia au avut suficient timp pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat.

Astfel, contrar celor menționate, atât recurenta Fîșcot Alla cât și avocatul acesteia Cujbă Veaceslav, nu au prezentat în fața instanței dovada de achitare a taxei de stat. Or, în conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Iar articolul 61, alin. (1) Codul de procedură civilă, la fel prevede că părțile sunt

obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Mai mult, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În conformitate cu art. 10, alin. (1) Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2016, este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. În hotărârea Ponomaryov vs. Ucraina 3236/03 din 03 aprilie 2008, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că, dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie foarte convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamanților la un proces echitabil.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierile Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2016 și din 19 mai 2016, sunt întemeiate, iar argumentele invocate în cererea de recurs nu au suport legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către avocatul Fîșcot Alla și de a menține încheierile contestate.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Fîșcot Alla.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2016 și încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Boico Andrei împotriva Allei Fîșcot cu privire la încasarea datoriei și a dobânzii contractuale.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii:

Oleg Sternioală

Valentina Clevadî